

Sygn. akt V CNP 26/09

POSTANOWIENIE

Dnia 8 czerwca 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Lech Walentynowicz

w sprawie ze skargi Gminnej Spółdzielni [...] o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 21 listopada 2007 r., sygn. akt [...] w sprawie z powództwa Gminnej Spółdzielni [...] przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie o zapłatę, na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 czerwca 2009 r.,

- 1.) odrzuca skargę;**
- 2.) zasądza od Gminnej Spółdzielni na rzecz Skarbu Państwa - Wojewody kwotę 3.600, zł (trzy tysiące sześćset) tytułem kosztów postępowania skargowego.**

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 21 listopada 2007 r. Sąd Okręgowy w O. oddalił powództwo w sprawie o zapłatę.

Strona powodowa zakwestionowała powyższy wyrok sądu pierwszej instancji skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. W skardze zarzuciła naruszenie prawa materialnego – art. 417 k.c. i art. 160 k.p.a. w brzmieniu sprzed zmiany dokonanej ustawą z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw; naruszenie zasad wynikających art. 77 ust. 1 Konstytucji RP, a także art. 1 Protokołu Nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, wskutek nie uwzględnienia tych zasad.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424¹ § 2 k.p.c. skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od orzeczeń sądu pierwszej instancji jedynie w wypadkach wyjątkowych, gdy niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela. Przy czym pojęcie wypadku wyjątkowego dotyczy zarówno przyczyn niezgodności z prawem orzeczenia (wynikających z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych praw i wolności człowieka i obywatela), jak i przyczyn, dla których strona postępowania sądowego nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych do zaskarżenia orzeczenia.

W przedmiotowej sprawie skarżąca nie wykazała, że zachodzi wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi od niezaskarżonego orzeczenia sądu pierwszej instancji. Przesłanką dopuszczalności tej skargi jest rzeczywista niemożność zmiany lub uchylecia kwestionowanego orzeczenia, co ma miejsce m.in. w sprawie niekasacyjnej. Wykazanie tej przesłanki jest jednym z istotnych wymagań skargi (art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.).

Od zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego przysługiwał zwykły środek zaskarżenia, istniała zatem możliwość jego uchylecia lub zmiany. Skarżąca skorzystała z tej możliwości wnosząc apelację, która została odrzucona z powodu wniesienia jej po terminie. Skarżąca sama wskazała, że Sąd pierwszej instancji

oddalił jej wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji, a Sąd drugiej instancji oddalił zażalenie powódki na postanowienie w przedmiocie przywrócenia terminu do wniesienia owej apelacji. W tych okolicznościach prawomocne odrzucenie apelacji skarżącej, co stanowiło przyczynę niezaskarżenia wyroku, od którego wniesiono skargę, nie daje podstaw do oceny, że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający jej wniesienie.

Jeżeli strona miała obiektywną możliwość skorzystania ze środka zaskarżenia i z tej możliwości nie skorzystała z przyczyn leżących po jej stronie, to skarga jest niedopuszczalna (art. 424⁸ § 2 k.p.c.). Następuje to zarówno przy świadomej rezygnacji z wniesienia środka prawnego, jak i przy zawinionej przez stronę niemożności skorzystania z takiego środka. Nie mogą istnieć przywileje procesowe dla strony, która z przyczyn zawinionych narusza ustawowe zasady postępowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2008 r., V CNP 187/07; OSNC-ZD 2008, nr D, poz.107).

W istocie skarżąca zastępuje skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia środka prawnego przysługujące od wyroku na zasadach ogólnych, w sytuacji gdy w sposób zawiniony środki te sama utraciła.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w postanowieniu (art. 424⁸ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 i 108 § 1 k.p.c.